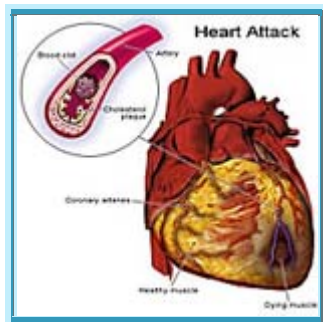


## Srčani udar (Infarkt miokarda)



### Sta je srčani udar?

Infarkt je odumiranje manjeg ili većeg delića srčanog mišića nastalo zbog nedovoljne snabdevenosti krvlju.

Koronarna arterija je krvni sud koji snabdeva srce krvlju i kiseonikom. Začepljenost koronarne arterije, uskraćuje snabdevanje srca kiseonikom što izaziva oštećenje srčanog mišića. Oštećenje srčanog mišića izaziva bol u grudima i pritisak. Ukoliko se ne uspostavi krvotok u koronarnoj arteriji za 20 do 40 min. počinje izumiranje srčanog mišića. Srčani mišić

umire narednih 6 do 8 sati, i biva zamenjen ožiljačnim tkivom. Razvoj infarkta nosi opasnost od nagle smrti zbog srčanog zastoja. Najveći rizik je u prvim satima od nastanka infarkta

### Sta prouzrokuje srčani udar?

**Arterioskleroza** je postepen proces tokom koga se stvaraju naslage [holesterolOMEGOL](#) [Vaša linija zdravlja](#).a na zidovima arterija. Naslage [holesterolOMEGOL](#) [Vaša linija zdravlja](#).a prouzrokuju zadebljanje zidova arterija i smanjenje njihovog obima. Takve arterije ne mogu da dopreme dovoljno krvi za normalno funkcionisanje delova tela koje snabdevaju.

Kod mnogih ljudi arterioskleroza može godinama ili decenijama biti prikrivena (ne prouzrokuje nikakve simptome ili probleme sa zdravljem). Arterioskleroza se može pojaviti još u tinejdžerskom uzrastu ali se simptomi najčešće pojavljuju tek u zreloj periodu.

Arterioskleroza prethodi srčanom infarktu u 90 - 95% slučajeva.

### Sekundarni faktori koji utiču na pojavu infarkta su:

**Starost** - najčešće pogađa ljude srednje i starije dobi, ispod 40god. od infarkta oboli 11%, između 50-60god. 32,5%, između 60-70 god. 38%.

**Pol** - muškarci mnogo češće oboljevaju od infarkta od žena. Žene donekle čuva od razvoja arterioskleroze polni hormon estrogen.

**Nasledni faktor** - izrazit je kod srčanog infarkta.

**Profesija** - Ne postoji posebna profesionalna dispozicija za srčani infarkt. Ipak su ljudi na odgovornim pozicijama, skopcanim s uzrujavanjem više skloni ovom oboljenju.

**Povećana telesna težina** - često je povezana sa razvojem arterioskleroze.

**Nikotin** - deluje vazokonstriktorno, sadrži hemikalije koje oštećuju zidove krvnih sudova.

Srčani udar se može pojaviti u bilo koje doba dana, ali se najčešće pojavljuje između 4 i 10 sati

prepodne, zbog malo viseg nivoa adrenalina u krvi koji se oslobadja u jutarnjim casovima.

### **Simptomi srcanog udara:**

Kod srcane kapi ili infarkta u predelu srca oseti se snažna, iznenadna i dugotrajna bol. Ona traje najmanje pola sata a kadšto i po nekoliko sati, za razliku od bola kod angine pektoris, koja traje do 5 minuta.

Bol u grudima bolesnici cesto opisuju kao "pritisak" ili "stezanje". Može se širiti u levo (redje desno) rame i ruku, vrat, vilicu. Neki bolesnici oseće bol u gornjem delu trbuha.

Bleda i znojem orošena koža.

Mucnina i povracanje.

Kratak dah

Važno je znati da ne moraju svi ovi simptomi biti prisutni. Tako je moguć i infarkt bez bolova. Takode, sve navedene tegobe mogu se javiti i kod drugih, cesto bezazlenih bolesti i stanja.

### **Sta treba uraditi?**

Bolesnik mora mirovati, najbolje u polusedecem položaju. Ne dozvolite mu hodanje niti ikakvo naprezanje.

Tabletu Aspirina ili Andola od 300 mg usitnite i dajte bolesniku. Osobe koje boluju od angine pektoris treba da uzmu i svoju uobicajenu terapiju - Nitroglicerina (Angised) ili Tinidil pod jezik.

### **Pozovite hitnu medicinsku pomoc ili prevezite bolesnika što pre u bolnicu.**

Ako bolesnik izgubi svest, proverite disanje i krvotok i po potrebi zapocnite mere ozivljavanja.

Za bolesnika su najopasnija prva 24 sata. Onaj deo srca koji nije dobio krv, propada i umire. Na mestu izumrlag dela stvara se ožiljak što sledi otprilike 6 nedelja nakon udara. Tek tada bolesnik sme ustati.